7/3009

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİ
Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı

KAN.KAR.MD.

Sayı: A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3009-6285/20577 29-07-2004

Konu:.....

.....

Sayın Gürsoy EROL
İstanbul Milletvekili

İLGİ: 17.7.2004 tarihli yazılı soru önergeniz.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'nun daha aktif hale getirilmesine ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorunuzun cevapları ekte yer almaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

Bülent ARINÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

EK: Soru önergesi cevabı (1 Sayfa)

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİ
Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı

CEVAPLAR:

Cevap 1.- 5.12.1990 tarihli ve 3686 sayılı İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanununun 1 inci maddesinde Komisyonun kuruluş amacı "Dünya'da ve ülkemizde insan haklarına saygı ve bu konudaki gelişmeleri izlemek suretiyle uygulamaların bu gelişmelere uyumunu sağlamak ve başvuruları incelemek" olarak düzenlenmiştir.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun görevleri kuruluş amacını gerçekleştirmeye yöneliktir ve bu görevler 4 üncü maddede sayılmaktadır.

Anılan bu görevler arasında kanun tasarı ve tekliflerinin komisyonda görüşüleceğine dair bir hüküm bulunmamaktadır. Nitekim Komisyonun kuruluş amacı doğrultusunda; 4 üncü maddenin (b) bendinde Türkiye'nin insan hakları alanında taraf olduğu uluslararası andlaşmalarla T.C. Anayasası ve diğer milli mevzuat ve uygulamalar arasında uyum sağlamak amacıyla yapılması gereken değişiklikleri tespit etmek ve bu amaçla yasal düzenlemeler önermek Komisyonun görevleri arasında sayılmış iken tasarı ve teklifleri incelemek sayılmamıştır.

Ayrıca, 4 üncü maddenin (c) bendinde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonlarının gündemindeki konular hakkında, istem üzerine görüş ve öneri bildirebileceği belirtilmiştir. Bu durumda, diğer komisyonlar görüşmekte oldukları bir tasarı veya teklif için isterlerse İnsan Haklarını İnceleme Komisyonundan görüş ve öneri isteyebileceklerdir.

Ayrıca anılan hükümlerde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına, tasarı ve teklifleri re'sen İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna gönderme yetkisi de verilmemiştir. Dolayısıyla, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun bugünkü yasal mevzuatında yer alan amaç ve görevleri kapsamında, tasarı ve tekliflerin bu komisyona esas ve tali olarak gönderilmesi mümkün görülmemektedir. Meclis Başkanlığı tarafından böyle bir havalenin yapılabilmesi için yasal değişiklik gerekmektedir.

Söz konusu yasal düzenleme gerekliliği çerçevesinde, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Mehmet ELKATMIŞ ile 23 Milletvekilinin, kanun tasarı ve tekliflerini inceleme görevinin Komisyona verilmesine yönelik, anılan Kanunun 4 üncü maddesine bir bent eklenmesine dair kanun teklifi Başkanlığa verilmiş ve teklif Başkanlıkça Anayasa Komisyonuna havale edilmiştir. Bu teklif Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilerek kanunlaştığı taktirde, kanun tasarı ve tekliflerinin ilgisine göre İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna havalesi mümkün olabilecektir.